

Előfizetési árak:

Egész évre 10.—
Félévre „ 5.—
Negyedévre „ 2.50
Egy hóra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és
Kiadóhivatal:
Főpiac, a városháza
szemben.

Hirdetések a legmér-
sékeltbb árszámítás
mellett.

Gyenge a kormány. És miért?

Budapest, ápril 20.

* * Tisza Kálmán, Wekerle, Szi-
lágyi, Csáky. Ezek azok a nagy ala-
kok, kikre a közelmúltban a kormány-
zás keresztjének terhe nehezült s akik
közül Tisza, 15 nehéz, küzdelmes éven
keresztül állta meg helyét, olykor or-
kánszerű viharok közepett, s kinek
távozása inparlamentáris eszközök s a
kisebbség erőszakoskodásának követ-
kezménye volt, de azért történelmünk-
ben parlamenti alakjaink legnagyobbjai
közt fog szerepelni. Habár nem köz-
vetlen utána, de rövid idő múlva ugyan-
csak a Tisza-kabinet volt tagjai „We-
kerle-kabinet“ czimen tüntek föl s az
egész ország liberális része által ro-
konszenvesen fogadott oly javaslatok-
kal álltak elő, melyek mellett hozolni
dicsőség volt, s valóban, a harcz,
melyet ezen javaslatok diadalra eme-
léseért kifejtettek, nem csak népsze-
rűkké, de nagyokká tette őket, ami
egy kormányra nézve mindenestre ki-
vételes és ritka eset.

Kérdés azonban, hogy ugyancsak
ezek a (kétségtelenül) nagy elmék, ily
nagyoknak tüntek volna-e föl akkor is,
ha kevésbbé népszerű, avagy népsze-
rűtlen, pláne ellenszenves javaslatok
védelmében kellett volna elvérzeniök?
Mert nagy szerencse és nagy ritkaság
egy egy kormányra nézve, ha oly javas-
latokkal léphet elő, melyeket még az
ellenzéki furfang sem képes ellenszen-
vessé tenni; de különösen nagy szer-
cse volt a Wekerle-kormányra nézve
Kossuth Lajosnak ama semmi párt-
érdekért elvet át nem változtató nyi-
latkozata, melyet a kormány javaslata
mellett, s mely a szélső balnak hatá-
rozottan nagyobb erkölcsi érzékkel
bíró részét a javaslat melletti állás-
foglalásra hangolta. Mert amennyiben
közönségünket ismerjük, dacára hogy
a kormány javaslatait a liberális elem
rokonszenvenvel fogadta, még mindig
kérdés marad: vajjon rokonszenvenvel
fogadta volna-e akkor is, ha unisono
az egész ellenzék és ellenzéki sajtó
ellene buzdul?

Na de hát rokonszenvesen fogadta
s ebben a Wekerle-kormány népszerű-
sége meg lett állapítva, magas fokra
hágott azonban ez a népszerűség ak-
kor, mikor Bécs, tudvalevő okok miatt,
a Wekerle kabinetet elejtette.

Képzeltető, hogy egy ilyen nagy-
nak elfogadott, népszerű kormány után,
bárki lett volna is az, a ki a kabinet
alakítását átveszi és bárkiből lett
volna is megalakítva az a kabinet
népszerű sziporkázás után homályos-
nak, s a nagy melléknévvel megtíz-
-

telt miniszterium után, kicsinynek tünt
volna föl. Igenis! Az lett volna bár-
melyik kabinet sorsa!

Az a „gyenge kormány“ elnevezés,
melyet a parlamenti ellenzék egyre,
hangoztat és az ellenzéki sajtó egyre
emleget, semmi más alappal nem bír.

Volt ennél gyengébb kormány
akár hány, de azért, hogy gyengének
neveztessek, nem szolgált még rá semmi
okkal. Sokkal fiatalabb, mintsem hogy
akár az egyik, akár a másik elnevezés-
re érdemket szerezhettek volna, s hogy
mégis folyton gyengének neveztetik?
Ellenzéki manőver és semmi más.

Egyenként és személyenként, a
kormány minden egyes tagja magas
szinvalon álló tanult, művelt ember,
hát miért lenne a kormány gyenge?
Hiszen ha az ellenzék sorai közül négy
öt embert kivesszünk, oly nagy üres
kép tátong előttünk egyszerre, hogy
abból 8 minisztert kihalászni igazán
nehéz dolog lenne.

— Adóelengedés árvízkaróknál. A mos-
tani árvizek folytán nagyon időszerűvé vált
kérdésben hozott nemrég érdekes elvi jelentő-
ségű határozatot a pénzügyi közigazgatási
bírószág. Egy dunamenti község több lakosá-
nak konyhakertjében a vereményeket előn-
tette és tönkre tette a kiáradt folyó. Ezt az
elemi kárt kelő időben bejelentette a köz-
ségi előljáróság ama kérés kíséretében, hogy
a kertek utáni adót engedjék el. A pénzügyi
igazgatóság azonban nem találta a kérést
tejesíthetőnek, mert egy pénzügyminiszteri
rendelet szerint az árvíz által okozott károk
csupán a szántóföldeknél vehetők figyelembe
s így egyéb művelési ágaknál ezen a czimen
nem jár adóelengedés. A vármegyei közigaz-
gatási bizottság viszont azt határozta, hogy
az adóelengedés engedélyeztessek, mert a
kérdéses miniszteri rendeletben a szántóföld,
mely alatt a kertek is értendők, csak a ka-
szálókkal ellentétben van kiemelve. A pénzü-
gyi hatóság képviselője eme határozat ellen
appellált a pénzügyi közigazgatási bírószág-
hoz, mely az adóelengedés mellett döntött és
pedig főleg azért, minthogy az 1883. XLIV.
t.-cz. értelmében az árvíz amaz elemi csapá-
sok közé tartozik, a melyeknek alapján a
földadóelengedésének általában s így minden
művelési ágra vonatkozólag helye van, azt
tehát a törvény földadói terhelte kertterület
után és árvíz által okozott elemi kár eseté-
ben nemcsak ki nem zárja, hanem megengedi.

— Belföldi hírek. (Magyar udvari
marsal.) Hír szerint legközelebb felállít-
ják Budapesten az udvari marsali hivatalt
és Apponyi Lajos grótot nevezik ki udvari
marchallá. A várakban külön hivatalt szer-
veznek a marsal számára a szükséges hiva-
talnokkal. A marsali hivatalt Hohenlohe
herczeg alá rendelik. — (Közegészsé-
ségügyi hírek.) Szabolcs vármegye
főorvosa a napokban terjesztette be a vár-
megyéhez egészségügyi jelentését az elmúlt
hónapról. A jelentés szerint a múlt hónapban
elhalt a vármegye területén 805 egyén.
Ezek közül hét éven aluli volt 522, az ösz-
szes elhaltaknak 64.8%-a Megdöböntő adat

a statisztikában az a szomorú körülmény,
hogy az 522 elhalt gyermek közül 144 nem
részesült gyógykezelésben. A járványos be-
tegségek közül a vörheny 10, kanyaró 23,
roncsoló toroklob 27 és hurut 3 áldozattal
lépett fel. — (Magyar miniszterek
Bécsben.) Báró Bánffy Dezső miniszter-
elnököt, mint Bécsből távírozzák, a király
ma délután két óraker magánkihallgatáson
fogadta. Báró Jósika Samu a király személye
körüli miniszter ma este visszautaznak Bu-
dapestre, a Báró Jósika Samu Budapestről
egy heji tartózkodásra birtokaira utazik.
Dániel Ernő és Lukács László miniszterek
gróf Wurmbrand osztrák kereskedelmi mi-
niszterrel folytatandó tárgyalások czéljából
még eddig Bécsben maradnak.

— Külföldi hírek. (Japán-kínai
békek.) A simonoseki békekötés föltételei
csak Che-foo-ban három hét múlva törté-
nő ratifikálás után fognak publikáltatni. — Hír
szerint a békefeltételek Liu-Tung félsziget-
nek Port-Arthural együtt való átengedésén
kívül azt a határozatot tartalmazzák, hogy
Japán további intézkedésig Wei-Hai-Wei-t a
békefeltételek teljesítésének biztosítékául meg-
szállva tartja. Az amerikai World tokiói
távirata szerint Kína beleegyezett abba hogy
az áruk eladására kivett likin-adó ezentul
ne szedessék. Ezenkívül egységes Tael-érték-
ket állapítanak meg. A külföldieknek meg-
fognak engedni gyárak építését, gépek fel-
állítását és az ország bezejében üzletek bér-
lését. A kereskedelmi politika terén nyújtott
előnyökben az összes külföldiek egyaránt
részesülnek. Egy Berlinbe érkezett tokiói
magántávirat szerint a mikádó azt az óhaj-
tását nyilvánította, hogy a kínai császárt
Pekingben meglátogatja, hogy vele a béke-
szerződésben kimondott, habár még nem is
tényynyé vált véd- és dacszövetséget meg-
beszélje. Ebbe a szövetségbe előreláthatólag
Siam-t is bevonják. — (Uj bécsi orosz
nagyköv.) Pétervárról sürgönyzik,
hogy bécsi orosz nagykövetté Krapotkin
tábornokot, a mostani turkesztáni főkor-
mányzót fojja a czár kinevezni. — (Mér-
énylet híre Faure köztársasági elnök ellen.) A „Petit Journal“
mint egy párisi távirat jelenti, azzal a szen-
zációs hírrel lepte meg olvasóit, hogy a
rendőrségnek tudomására jutott, hogy egy
„Petit Bordeaux“ név alatt ismert veszélyes
anarkista elhagyta Londont, hogy Havreban
merényletet kíséreljen meg a köztársaság
elnöke ellen. Mint egy újabb távirat jelenti,
— felhivatalos communiqué megczáfoja az
állítólagos merénylet tervének a hírét.

A debreczeni kerületi tornaverseny.

A kerületi tornaverseny rendező bizott-
sága a középiskolák igazgatóságához a kö-
vetkező körlevelet intézte:

A Nagyméltóságú vall. és közokt. m.
kir. Miniszter Ur ő Excellentiája f. évi Már-
cius hó 12-én kelt 9428. számú rendeletével
Jun. 2-ra tervezett, mai napon vett rendele-
te szerint azonban Május 27-re áttett határ-
napon, vagy ha e napon az idő kedvezőtlen
volna, 28 ikán Debreczenben kerületi torna-
verseny fog tartatni, melyben a debreczeni,
kassai és szegedi tankerületben eső közép-
iskolák, s e tankerületek területén levő ta-
nitóképzőintézetek, középkereskedelmi és pol-
gári finiskolák ifjusága vesz részt.

Hogy ezen, ugy közművelődési, tár-
salmi és egészségügyi tekintetben, mint nem-

zeti érdekeink szempontjából is nagyfontosságú verseny sikere biztosítsák, kívánatos, hogy abban az említett tanintézetek lehetőleg mindnyájan s minél nagyobb számú tanulóval résztvegyenek. Épen ebből a célból keresi meg a rendező bizottság a Tekintetes Igazgatóságot, hazafias tisztelettel kérvén, szíveskedjék minden hatalmában levő eszközt felhasználni a végett, hogy a vezetése alatti tanintézet ifjúsága az említett versenyben részt vegyen.

A verseny általános programját s az együttesen bemutatandó szabadgyakorlatok jegyzékét mellékelve küldjük s már most megemlítjük, hogy az ifjúság s a kísérő tanárok ingyen elszállásolásáról s mérsékelt áron ellátásáról a rendező bizottság gondoskodni fog. Ide csatolva küldünk egy kérdőívet is, kérvén, hogy azt, azon esetben, ha az intézet a versenyben részt vesz, kitöltse s a részvételtől való értesítéssel f. évi május 1-ig a debreczeni tankerületi főigazgatósághoz beküldeni; — ellenkező esetben a részt nem vételről s annak okáról ugyanazon főigazgatóságot értesíteni szíveskedjék.

Egyéb részletes értesítést említett főigazgatóság fog annak idején megküldeni. Debreczen, 1895. április 16.

Gr. Dégenfeld József,

Hajdumegye és Debreczen sz. kir. város főispánja, a rend. biz. elnöke.

Simonffy Imre, Puky Gyula,

kir. tan., Debreczen sz. kir. város polgármestere, az intéző bizottság elnöke. deb. kir. itélő tábla elnöke, verseny-bíró bizottsági elnöke.

Békési Gyula,

tankerületi királyi főigazgató.

A debreczeni, kassai és szegedi tankerület középiskolái, továbbá polgári iskolai kereskedelmi és tanítóképző intézeti tanulói Debreczenben, 1895. május 27-én délután 3 órakor

a Nagyerdőn tartandó

Kerületi Torna-versenyének

Sorrendje:

1. Felvonulás és díszmenet arczsorban.
2. Ének (Hymnus)
3. Az összes intézetek szabad gyakorlata
4. Katonai rendgyakorlatok.
5. Szertornázás.
6. Verseny futás.
7. Verseny: a) kötélhuzás, b) magas ugrás, c) távolugrás, d) mászás kötelen és póznán, e) birkozás.

8. Játék.
9. Oszlopba felállítás.
10. A verseny eredményének kihirdetése és a díjak kiosztása.
11. Ének (Szózat).
12. Díszmenet és elvonulás.

Sport.

* **Lóverseny.** A ma és holnap délután tartandó itteni lóversenyek iránt általában igen nagy érdeklődés mutatkozik. — Szent-Királyi Tivadar ur műipar-árúk kereskedésében (városháza alatti) a páholy és egyéb előjegyzett beléptijegyek nagy része kiváltatott; sőt a tribüne épületben levő páholyok száma ezennel már kevésnek bizonyult. Eme versenyekre nevezett lovak, néhány kivétellel, már megérkeztek s eddig 38 a méntelepén és 11 pedig magán házaknál lett beistállóva. — Ismert passionatus urlovasaink közül, az eddigi jelentkezők után ítélve, versenyeinkeken remélhetőleg következők fognak nyeregbe ülni: u. m. Almássy P., gróf Batthyány G., gr. Bethlen R., gr. Chorinsky Fr., br. Dewitz O., Forster L., Goldschmidt B., Hofmann L., gr. Horváth-Tholdy R., Jankovich D., gr. Károlyi Gy., Kiss J. Merhal E., gr. Pejacevich A., br. Pltzer R., br. Podmaniczky E., Purgly L., Révész B., Rohonczy L., gr. Spanocchi L., gr. Starhemberg V., Szemere K., hg. Taxis M. stb. Ezek után ítélve méltán a legszebb versenyekre számíthatunk. Különben pedig minden tulzás nélkül írhatjuk, hogy a nevezett és az azok közül ide már megérkezett s így valószínűleg startoló lovak száma olyan fényes eredményt tüntet fel, mely a vidéki verseny pályákon csak kevés helyen és még kevesebb alkalommal tapasztalható. Ezen alkalomra a totalisateur épülete kibővített, úgy azonban hogy a bódé fedele a szemlélt a verseny-pálya áttékntésében legkevésbé sem gátolja. **Versenysorozatok** (programmok) a helybeli dohány és szivar fő-tözsdeben is kaphatók. Egy példány ára 10 kr.

Színház.

* **Szegény Ionathán.** É vezető, jó előadásban került tegnap színpadra a Szegény Ionathán, ez a bájos, kedves zenéjű operette, mely mindig nagyszámú közönséget vonz. A szereplők ma valamennyien kedvel és jól játszottak, amit vajmi ritkán mondhatunk el. Kedves, fürgé pajzán volt Molly szerepében **Tiszainé**, kinek bájos, üde játékát sűrűn tapsoltuk meg. Tiszteői egy pompás virág-

kosárral lepték meg, melyből egy levélke kandikált elő. A levélben pedig az volt írva hogy Tiszainé szeretjük mindnyájan, hogy Tiszainé játékában gyönyörködünk mindnyájan, hogy Tiszainé gyönyörködtessen bennünket sűrűbben, többször sokszor a színpadon. A bájos Molly még bájosabb, pukedlikkal köszönte meg a közönség tetszés nyilváníatásait.

Ruzsinszky Ilona szerepében ma érvényes tette mindenképen az ő gyönyörű hangképességét. Mint brillirozik ő játszva, könnyedén azzal a tisztán csengő, nagy hanganyaggal, az bámulatos. A tiszonyos, hogy a közönséget ének számaival magával ragadja, úgy, hogy az percekig tapsol énekének bővülő varázsa alatt.

Pompás volt **Locsarekné**, a ki az ő szerepkörében páratlan színpadon. Jóízűen kaczagunk minden szaván, minden mozdulatán, épen úgy, mint **Nyilassynak**, kinek komikuma sohasem teveszt hatást.

Németh János szépen énekel. Jók voltak **Hadai, Rózsahegyi, Galyassy és Nádasi.**

(P. A.)

— **A szezon vége.** A jövő héten befejezi a színtársulat a téli szezon, mely elég mozgalmas volt. A szezon, úgy látszik, a debreczeni közönség volt kedvence: **Vizvári Gyula** vendéjátéka fogja berakasztani, mert nem hisszük, hogy a **Habay-féle Cremonai hegedős** már hallhatassa játékát ebben a szezonban. De meg különben is szívesen elengedjük, mert a hirtelen, hevenyészett beállítás csak hátránya szolgálja a jóhírű operának. A szezon még hátralevő hetére a következő műsor van megállapítva:

Vasárnap, ápr. 21. **Bánya mester**, Zeller operettje, bérletszünetben.

Hétfőn, ápr. 22. **Vasques M. I.** grófnő, **Bürger** és **Tarnay** hangversenye és **Berczik Árpád** vigjátéka: **A bálkirálynő.** (Páros bérletszünet.)

Kedden, ápr. 23. **Böregér**, operett, zenéjét írta **Strauss.** (Páratlan bérlet.)

Szerdán, ápr. 24. **Télen, Bokor** József népszínműve páros bérletbgn.

Csütörtökön, ápr. 25. **Erdő szépe** színmű, írta **Feuillet Octave.** (Páratlan bérlet.)

Pénteken, ápr. 26. **Trobador**, Verdi operája páros bérletben.

Szombaton, ápr. 27. **Vizvári Gyula** első vendég feléptével: **Buborékok**, **Csiky Gergely** vigjátéka. (Bérletszünet.)

Vasárnap, apr. 28. **A nagyapó**,

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Fővárosi levél.

Budapest, 1895. április 19.

Hiába gondolkozom s töröm rajta a fejem, hogy és mikép kezdjem ezt a fővárosi levelet úgy, hogy ment legyen minden sablontól és kopott kifejezéstől: nem sikerül emancipálnom magam a közérzet hatalma alól s valamint az ókori éposz-írók mind a Muzsához fordultak legelőször, úgy én is csak úgy folytathatom tovább az írást, ha mindjárt a legelején kiküldtem örvendezve, hogy hál Istennek, itt a **lavass!**

Kissé később köszöntött be, karöltve jött az ünnepekkel. Virágvasárnapján volt az első szép nap s a Nagyhét ragyogó, napsugara volt és az ünnepek is.

Husvét másodnapján a régi hagyományhoz híven tengennyi nép ment fel délután a gellérthegy bucsura. A csitadella falának alja tarkázza volt az áru-sátrakkal és fel alá hullámzó embertömeeggel; egész falusi mulatság volt ez a sötét, komor csitadella körül s csak akkor ébredt fel az ember ebből a bielelemből, ha megállva valamelyik kinyuló sziklaormon, áttekintett a hatalmas Pestre.

Pest még forrongó alakulásban levő város, mely most még többet rombol, mint épít. Hanem már is kezdenek kibontakozni nagyszerű idomsai.

Azck közül a nagyszabású tervek közül, melyek a millenniumra foganatba vétettek, jóformán semmi sincs készen. Az új hidak közül jó, ha a vámbáztéri elkészül nagy erőfeszítések árán. A királyi palota aligha lesz készen s maga a millennium kiállítás is még nagyon a kezdetnek a legkezdetén van. Legtöbb pavillonnak még csak most ácsolják össze gerenda-vázát s némelyiknek csak most ássák az alapját.

Hogy a földalatti villamos vasut is — mely az **Andrássy-ut** alatt fog kivezetni a ligetbe, csak éppen a tizenkettedik órában lesz megnyitható, arra mutat az, hogy a társaskocsi-részvénytársaság csak most csináltatott nagyszámú új kocsit, illetőleg bárkát, mert azok a sárgára festett óriási alkotmányok vetekekednek a vasuti vagonok nagyszámával s a mint nehézkesen gördülnek végig az **Andrássy-uton**, az elejükbe fogott hatalmas Stájer lovak egészen eltűnnek a nagy mozgó ház mellett. A kocsis meg a ház tetejéről — a magasból igazgatja őket s úgy néz ki, mint a gönczölszeker kis kocsisa.

Szóval, hogy visszatérjek a kiállításra, az 1896-ra csak úgy hevenyészve lehet készszen. Hiszen, ha végig megyünk a Körkép-

patótól az épülő pompás Park-klub-helyiségig — mely maga is egy látványossága lesz a millenniumnak — mindenütt kezdődő építkezéseket látunk, csak az igazgatósági épület van kész, meg a nagy 1885-iki iparcarnok mosolyog ránk.

Hanem annál szebb látvány a **Stefánia-uton** a kocsikorzó, a szebbnél-szebb főúri fogatoknak fel s alá hullámzása, mely szintén elkezdődött már a szép napok beálltával.

S ha a szép fogatokat és fel s alá hullámzó közönséget nézzük, honfui aggodalomtól duzzadó szívünk lecsillapodik s hajlandók vagyunk hinni, hogy a kritizáló idegen minden bírányt ellelejt, ha a fővárosi szép nők szemébe tekint.

Igaz, van még egy kiválóságunk, amiben azt hiszem, minden külföldi metropolit elhomályosítunk s ez a specialitás: a **kávéházak** tömege. Ennyi fényes kávéház, mint itt, nincs talán Bécsben és Párisban sem s még most is minden sarokház kávéházzal épül.

Télen a kávéház és nyáron a városliget a pesti ember mulatóhelye, második otthona. Tavasszal kezdenek néptelenedni a kávéházak s népesül a liget. Különösen a népliget, a „**Wursti-Prater**“ élénk már ilyenkor. Kérlóvasuton, ki villanyoson ide menekül a délutáni munka után s a zajtól, zenétől, „**Daisy-Wasser**“-tól és az **Uszonyi Géza** debreczeni honfitársunk legujabb, országjárta is

Szigligeti népsziműve Vizvári Gyula vendégfőléptével, bérletszűnetben.

* **Örley Flóra malőrje.** Pozsonyban Örley Flóra, a pozsonyi színtársulat ujonnan szerződött primadonája bemutatkozó fellépése a kalmából különös eset történt. Csepreghy Piros bugyelláris-át adták s ebben Török Zoltán Örley Flóra személyesítette. Az énekesnő játéka és táncza nagyon tetszett, nótáit is, bár hangja fátyolozott volt, taposolta a karzat. Másnap a kritikusok egy része dicsérte, a másik része kifogásolta az új énekesnőt. Krecsányi igazgató mindezek után kijelentette levélben, hogy a szerződést felbontja, még pedig rögtön. Örley Flóra hallani sem akar arról, hanem hivatalos jurt követel, mely legközelebbi föllépése után ítéletet hozzon.

Irodalom — Művészet.

* **Az 1849—49-iki magyar szabadságharcz története** című nagy illusztrált munkából most jelent meg a 34-ik füzet, a melyben Gracza György Dákó-Rómánia tervezését, s az ezzel kapcsolatos mozgalmakat ismerteti igen érdekesen. A füzet egykoru képei a következők: Pétervárad 1848-ban. Nugent osztrák tábornok. Pest város látképe és nevezetesebb épületei 1848-49-ben. Janku mint esendes örült, Zsófia főhercegnéasszony. Buda látóképe és nevezetesebb épületei 1848—49-ben. Susán János osztrák tábornok, Jablonszky Felix osztr. tábornok. Az oláhok rémtetteiből. II. Az oláhok rémtetteiből. báró Walden Lajos osztrák tábornok. — Ehelyütt említjük meg, hogy a 2-ik kötet május végén jelenik meg, a nagybecsű mű 3-ik és egyuttal befejező kötete pedig őszkor hagyja a sajtót el. A füzet ára 30 kr.

Vegyes hir.

* **Nemzeti lovas bandérium a millennium.** Dókus Gyula kamarás, Zemplénvármegye főjegyzője, a megyéje májusi közgyűlése elé érdekes indítvánnyal fog járulni, melyet a Zemplén már most közöl. Arról van szó az indítványban, hogy az ezredéves ünnep megnyitóján Magyarország vármegyéi és városi törvényhatósági nemzeti bandériummal képviseltesék magukat Budapesten, jelképezve ezzel Árpád hadseregét, egyszersmind a régi vármegyékre való kegyeletes megemlékezés okából. Valamint Árpád fejedelem a honfoglaláskor seregét az egyes várakba szétosztotta, most ez a sereg ezer év után,

ha nem is egy tömegben, de képviseleti számarányban gyűljön össze a Budavárában és mindazokon az ünnepi díszmeneteken, melyeket az ezredéves ünnepség alkalmával rendeznek s melyeken a király megjelenik, ez képezze a testőrséget. Az indítványozó azt hiszi, ha minden vármegye és törvényhatósági joggal fölrüházott város legkevesebb 5, és legtöbb 15 taggal képviselheti magát, 6—800 emberből álló csapat vonulhat ki. Minden megyében van öt és több oly ember, a kinek van díszmagyar ruhája, módjában van lovát fölszerelni s a szükséges egypár napot Budapesten tölteni. A törvényhatóságoknak csak az a költségük lenne, hogy a zászlóvivőnek, a ki szintén uri ember legyen, zászlót készíttetnek és lovát fölszerelik, továbbá ha szükség lesz rá, Budapesten közös költséggel barak istállókat építtetnek a lovak számára. A 6—800 lovas 82 zászló alatt imponáns lenne. A csapatmozgás begyakorlására elég lenne 2—3 nap. Hogy a lovas had vezetője ki legyen, azt az indítványozó a kiküldendő nagy bizottságra kívánja bízni, melybe minden megye egy-egy tagot küldene; ez dolgozná ki a tervezetet is, míg a végrehajtás egy a nagy bizottság által választandó szűkebb küldöttség dolga lenne, Budapesten, Pestmegye összehívására gyűlne össze. Természetesen első sorban a király beleegyezését kell kikérni és engedelmet arra, hogy ezt a csapatot fogadja el az ezredéves ünnepnemen kíséretül. Az indítvány pontokba foglalva megküldendő az összes törvényhatóságoknak, fölkérve őket annak támogatására s egyszersmind arra, hogy határozatukat Zemplénmegyével lehetőleg szeptemberig közöljék.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára irni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal és az irattár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 órák közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

mert és kedvelt nótájától. (Házunk előtt masiroznak a katonák) késő estig visszhangzik a liget.

Végre hát a nótájával sikerült a főváros és ország előtt közkedveltségre szert tenni egy debreczeni embernek, pedig Debreczentől mindent bizalmatlanul fogad a többi város és csak bünbaknak szeretik felhasználni. A mi Uzonyi Gézáknak pompás nótája most már kiszorította a fülékből a debreczenit visszhangját is.

Hanem azért kötve hiszem, hogy vérmes fantáziájú fővárosiak és nagyváradiak nem Debreczent okolják most is a Hentzi-szobor ellenes merényletért. Természetes: hisz Hentzi Debreczenben született, s ha nem születik, nem állítanak neki szobrot s nem történnék a merénylet sem.

No meg, **Debreczennek** más büne is van, ő adta az országnak az első (?) magyar spiczlit dr. Tóth Ödön személyében, a ki szintén ott született. Szóval, sok a büne szegény Debreczennek s türi is a rágalmazásokat a czimerében ékeskedő bárány türelmével.

Hanem a Hentzi-szobor elleni merénylet többi személye azért mind elhalványul a merénylő: Szeles Adorján mellett, a ki ügyesen bujkált napokig a rendőrség előtt s végre ügyesen kimenekült külföldre. Lega-

lább a „Pesti Napló“ már az ünnepek előtt megírta, hogy látták Szelest a román határon. Lehet, hogy a nevezett lap tudósítója ezt csak álmodta, mint E. Kovács Gyula 30 évvel ezelőtt az Egressy Gábor halálát, de lehet, hogy ez az álom épen úgy igaznak bizonyul, mint amaz.

A Szeless Adorján utáni hajsza csaknem elvonta a figyelmet még a tapolczai válsztásról is, pedig hát a nagyhétnek mégis csak ez volt a fontosabb eseménye.

Az eredmény az, hogy Kosuth Ferencz mégis csak képviselő lett s végre a nagyhéttel együtt reá nézve is megszűnt a hosszú böjt, most már szerepelhet s megmutathatja, mi lakik benne. — Már januárta remélte, hogy képviselő lesz s bizony hosszú ideig böjtölt érte. Egész belesoványodott. Ez is mutatja, hogy egy tekintetben az apja fia, t. i. a nyilvános szereplés az ő éltető eleme, bár ő szerényen azt mondta az öt interwiewoló újságíró előtt, hogy nem igen szereti a nyilvános ünnepeket.

Még egyet utóiratképen. Debreczen vigasztalódjék a kivágtott nagyerdei fásorért. Ha debreczeni ember eljön Pestre és látja a megkoppasztott városligetet, hol a kiállítás kedvéért tömérdek fát vágtak ki, megkönyvedülve sohajt fel és így szól: „Ezek teltettek mirajtunk!“

Diabolus.

Zeneostély a „Bika“ kávéházban: hétfőn Magyar testvérek, szerdán Rácz Károly. Az „Angol királynő“ szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

Sétahangverseny a „Margit“-fürdő vendéglő dísztermében minden vasárnap délután 4 órákor a 39 gyalogezred zenekara.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, s ombaten d. u. 3—6 ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Színház szeptember hó 29-től minden este 7 órákor.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

Famunkatanítás. A közügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken Haladó csoport.

— **Istentiszteletek.** Holnap vasárnap az ev. ref. templomokban — miután vásár lesz — régi gyakorlat szerint a főiskola theologiai tanszakának növendékei tartanak hitzónoklatokat. A szent-anna-utcai *rom. kath.* templomban reggel 7 órákor *Molnár Kálmán* segédlelkész tart csöndes misét. ½ 8 órákor dr. *Wolaffka* Nándor v. püspök plebános misézik, miatt az iskolák növendékei, fiuk és leányok mintegy 140-en első áldozásukat végzik. 9 órákor *Pálffy Béla* s.-lelkész mond misét s utána *Molnár Kálmán* tart szentbeszédet. ½ 12 órákor *Kovács Márk* s.-lelkész mond misét. Délután ½ 3 órákor dr. *Wolaffka* Nándor plebános ker. tanítást tart a serdültebb ifjuság számára; 3 órákor litánia lesz, melyen *Molnár Kálmán* fungál s 4 órákor a rózsafüzér társaság tartja ajtatosságát. Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 órákor *Materny Lajos* lelkész predikál.

— **Felolvasás a jogász- és tisztviselő**

körben. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg *Sziegmeth Károly* vasuti te ügyelő tegnap délután 5 órákor érdekes és tanulságos felolvasását az aggteleki cseppkőbarlangról a jogász- és tisztviselői kör helyiségében. — Puky Gyula elnök üdvözölvén a jelenlevőket, felhívta a figyelmet a felolvasásra, mire *Harmath Gergely* kezébe vette a *Sziegmeth Károly* által teleirt ivateket s elkezdte felolvasni. A fekete tábla mellett, mely tele volt aggtavakkal, az aggteleki barlang látképeivel és a környék térképeivel — *Sziegmeth Károly* foglalt helyet s kísérte a felolvasást magyarázatokkal stb. A tudományos felolvasás szövege először a cseppkő barlang fekvéséről és a cseppkő alakulásáról, az ottani földalatti vizekről, azok chemiai elemzéséről. Itt említette meg, hogy a mészhégyek erdősítése mily nehezen megy s hogy itt az ideje miszerint az ottani erdőpusztításnak eleje vétessek, különben néhány évtized múlva a környékek szomoru, kartszerű kinézése lesz, ellenében a gyönyörű vadregényes vidékkel, a mikor az aggteleki barlang körül pompás erdőkoszoruzta hegyek emelkedtek, melyek tetején lovagvárak büszkélkedtek. — Egyikről mesét is mondott, mely a környéken lakó nép ajkán kering. Hosszasan beszélt a barlangban talált tárgyakról. Bemutatott több idénydarabot a paleolit, neolit és átmenti korszakból, ugyszintén medve és más állatsontokat. A felolvasás alatt fénykép illusztrációk jártak a hallgatóság között kézzel-kézzre, ugyszintén a barlangból hozott cseppkő képződmények. A barlang az aggteleki közbirtokosság tulajdona s most a Kárpát-egyesület bírja örök bérletben. Az egyesület 1885-ben elhatározta, hogy a barlanghoz új bejáratot készíttet s 1888-ban meg is kezdték az át-törési munkálatokat, melyek ez év márczius havában fejeztettek be. Csaknem 9 kilométer hosszúságú az imponáns barlang, melynek szépségéről, tanasztikus képződményeiről nagy érdeklődés mellett egy óra hosszág tartotta a felolvasás, melyet a hallgatóság tapsal jutalmazott. Végül *Sziegmeth Károly* indítványt tett, hogy a pünkösdi ünnepek alatt az aggteleki barlanghoz egy kirándulás tétessék Debreczenből, melynek tervezését és vezetését magára vállalja. A köztetszés zaja zugott fel az indítványra a mikor Puky Gyula elnök közönyt mondtott a kör nevében a rendkívül ér-

dekes felolvasásért, elhatározták, hogy a kirándulás megbeszélésére egy szűkebbkörű bizottságot fognak választani. A kirándulásban hölgyek is részt vesznek. A felolvasást este 8 órakor a kör helyiségében társasvacsora követte.

— **Diákkongresszus Debreczenben.** Sok gondnal folynak a debreczeni országos diákkongresszus előkészítő munkálatai, melyben részt vesz Debreczennek művelt úri társadalma is jóakaratu támogatásával. A kongresszus tagjai május 13-án délután érkeznek Debreczenbe és szállásolásuk ezen a napon történik meg. Másnap, 14-én délelőtt veszi kezdetét a diákkongresszus, melyet istentisztelet előz meg. Este vigasság, majális lesz a nagyterdei Dobos-pavillonban. Tizenötödikén délután folytatják a kongresszust annak végeztével a zenede matinéet rendez. A kongresszus lefolyása után, május hó 16-án reggel Hortobágyra rándulnak a vendégek, hogy Debreczenből sokan kísérik ki őket. A kirándulásban résztvevők 6 frtot fizetnek. Szóval van program élénk és változatos.

— **Jogász és tisztviselői kör bankettje.** A nagyérdemű felolvasás után társas vacsorára gyűltek egybe a kör tagjai saját helyiségükben. A jóízű, magyaros estében — mely a Vilmos Ferencz konyháját dícséri — részt vettek: Puky Gyula, a kör elnöke, Lengyel Imre alelnök, Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, Unger Gusztáv, Balogh Imre, Költsey László kir. táblai bírók, Sziegmeth Károly, Eritz Ernő, Kugler Mihály és Bartók m. á. v. üzletvezetőségi felügyelő, Eötvös Károly Lajos kir. tántfelügyelő, a „Debr. Ell.” fel. szerkesztője, Csatth Zsigmond posta és távirat főnök, Géressy Kálmán akad. tanár, Materny Lajos ág. ev. lelkész, Miskolczi Jenő kataszteri felügyelő, Fekete Sándor várm. főjegyző, Molcsányi János ügyvéd, Harmath Gergely reálisk. tanár, Wollffka Antal, Horváth Károly üzl. vez. tisztviselő, Czirmay es Sápka Károly adóhiv. ellenőrök, Fényes Gyula várm. levéltáros stb. Az első felköszöntőt Puky Gyula elnök mondotta, szép beszédében apostrotálván, az est hőse: Sziegmeth Károlynak — mint a Kárpát-egyesület alelnökének — az aggteleki Baradla-barlang külföld előtt is ismertté tétele körüli érdemeit. Multkoriban — ugymond — midőn Budapesten jártában eldicsekedett a pestiek előtt azzal, hogy Debreczennek usodája, korcsolyázó tere, és csónokázó-egysége van, persze akadtak, akik megmosolyogták. Akkor nem is jutott eszébe, pedig azon csodákoztak volna csak egyszer, ha előállott volna vele, hogy a magyar Szahara közepén — Debreczenben lakik a Kárpát-egyesület alelnöke. Pedig a tudós alelnök Sziegmeth Károly nálunk lakik, nemcsak, hanem itt sem szűnik meg szíve dobogni a kedvencz egyesületért, annak féltett és őrt ápolt kincse: a Baradláért. Ezt igazolja felolvasása, melyben oly vonzóan, oly megkapóan tudta színeznii a természet ama remekét. Élteti a Kárpát-egyesület buzgó és tudós alelnökét: Sziegmeth Károlyt. Még Fekete Sándor emelt poharat Puky Gyuláért, végül Eötvös Károly tanfelügyelő szellemes beszéd kíséretében az ujonnan előléptetett, valamint az elő nem léptetett derék vasuti tisztviselőkért üritett poharat. A diszes társaság éjjel utánig maradt együtt a Magyaraiak kitünő zenéje mellett.

— **Tornacsarnok építése.** A torna-sport kedvelőinek régóta táplált vágya rövid idő múlva teljesülni fog. A tornaegylet éveken keresztül hangyaszorgalommal gyűjtögette diszes, állandó tornacsarnok építésére a szükséges alapot. Kedvezőbb lendületnek az ügy azonban csak az utolsó pár esztendőben indult, midőn az egylet akkori elnöksége lelkesítő agitációval fölrázta a társadalom meleg érdeklődését és sikerült a városi hatóság jóakaratu és hathatós támogatását is

megnyernie. Ilyen segélyforásokból a sokáig 5—6 ezer frt. körül lévő építési alap aránylag rövid idő alatt 18 ezerre szaporodott. Sőt a város közelebbi gyűlésében a tulajdonjog fentartása mellett Péterfia utcán a nőegyleti árvaház szomszédságában kényelmes tágas telket ajánlott fel a csarnok számára, azonkívül téglanyaggal való segélyezést is kilátásba helyezett. Most már hozzállhat tornaegyletünk a terv megvalósításához, noha 3—4 ezer frt. még mindig hiányzik. Ugyde könnyen össze lehet ezt már hozni. Az építkezés ügyével áll összeköttetésbe a következő meghívás: *A debreczeni tornaegylet f. évi április hó 28-án d. e. 10 órakor a főiskolai tornateremben rendkívüli közgyűlést tart; melyre az egylet t. tagjai ez uton meghívatuak.* Debreczen, 1895 április hó 20-án. Az elnökség. Tárty: *Az önálló tornacsarnok fölépítése.*

— **A Csokonai körből** tegnap a Csokonai kör választmánya a főiskola nyilvános olvasó termében az április huszonegyedik közgyűlést megelőzőleg ülést tartott *Géresi Kálmán* elnöklété alatt. Az elnök bejelenté, hogy Kovacs János főiskolai tanár és a muzeum öre beadta választmányi tagságárolmondását és így Nyers Lajos jelenleg kuriai bíró elköltözködése, Domokos Kálmán volt gazg. tanintézet igazgatója elhalálózása folytán három választmányi tagsági hely lesz a huszonegyedik közgyűlésen betöltendő. A választmányi ülés ezt tudomásul vette. Dr. *Bakonyi* Samu ügyvéd a kör titkára terjeszti be terjedelmes évi jelentését a kör kifejtett működéséről, melyet a választmány egyhangulag magáévá tett és megbizta a titkárt, hogy azt a közgyűlés elé terjessze. Ezután *Vétes Arnold elnök lemondása* került szóba. A választmány indítványozni fogja a közgyűlésnek, hogy Vétes Arnold elnöki tisztében kifejtett munkásságáért, kötelesség tudásáért a közgyűlés meleg köszönetet szavazon és a köszönet jegyzőkönyvi kivonatban a lelépő elnöknek átiratban megküldessék. — Ezután a betöltendő elnöki állás került szóba. A választmány egyhangu bizalma *Széll Farkas* kir. táblai tanácselnöknek általános tisztelt és becsült személyében központosul és miután a választmány meg van győződve, hogy a kör az ő vezetése alatt csak kétszeres erővel fogja teljesíteni nemes kötelességeit, czáljait éhivatását, egyhangulag e férfit, ki a bírói karnak is egyik disze, ajánlja elnökként a közgyűlésnek. A holnapi közgyűlést melegen ajánljuk a kör tagjainak figyelmébe.

— **Árlejtés a kir. tábla építésére.** A Széchenyi-utcán tervezett kir. itelő táblai palota építési munkái biztosítására ma d. e. tartották meg a városháza nagytermében az árlejtést. A zárt ajánlatok felbontását a tanács megbízásából *Körner Adolf* tanácsnok elnöklété alatt *Ábrahám László* t. főügyész, *Váczy János*, *Pálffy Gábor* biz. tagok és *Stahl Géza* h. főmérnök végezték. A versenytárgyalás iránt élénk érdeklődés nyilvánult. Összesen 32 ajánlat adott be, tulyomólag egyes munkanemekre. Az eredmény a következő: I. Összes munkára előirányzott 144,233 frt 69 krból *Stegmüller Árpád* és *Gerster Gyula* enged 7.10%-ot (133,700 frt), *Berger Jenő* enged 8.10%-ot. *Greger sen G.* és fiai engednek az I—XIII. és XVII. sz. alatti munkák árából 3.1/10%-ot. II. *Körmives* munkára előirányzott 64,293 frt 40 krból *Ritta Lipót* enged 12.6%-ot, *Berger Junó* 11.1%-ot. III. *Köfaragó* munkára külön ajánlat nincs. IV. *Granító* és *aszfalt*-munkára előirányzott 3896 frt 83 krból *Pollák Sámuel* enged aszfaltnál 6%-ot, granitónál 15% ot, *Sámy Béla* méterenként aszfalt burkolását 3.25, terazott földszinten 2.50, I. és II. emeleten 2.60 frtért vállalja. V. *Pálafedő* munkára előirányzott

2263 frt 80 krból *Umbach Rezső* enged 12%-ot. VI. *Cserépfő* munkára (1373 frt 13 kr) külön ajánlat nincs. VII. *Bádógos* munkára előirányzott 2899 frt 35 krból *Preizer Sámuel* enged 8%, *Jobbágy János* 12.75%-ot. VIII. *Szobrász* munkára előirányzott 4168 frt 24 krt *Wolf* és *Anyai* enged 17%, *Tóth András* (Debreczen) 10%-ot. IX. *Asztalos* munkára előirányzott 15802 frt 74 krból *Dorsch Hugo* enged 10.5%, *Harsányi István* 8.25%, *Komáromy János* és társai 8.1%-ot. X. *Lakatos* munkára előirányzott 7782 frt 84 krból *Knauer József* enged 7.5%-ot, *Piros Béla* 8.5%-ot, *Jóna D.* és *Hager* kér 8000 frtot, *Blaskovics Mihály* enged 12%-ot, *Németh Gyula* 0.6%-ot. XI. *Vasgerend* ákra előirányzott 9313 frt 25 krból *Schlick* enged 7.5%-ot, *Németh Gyula* szőreccelt gerendákért kér 14.50, hengereze tekért 14.45 frtot mm.-ként. XII. *Mázoló* munkára előirányzott 2391 frt 01 krból *Tomány* és *Bányai* engednek 15%-ot, *Gruber C.* 18%-ot, *Weisz A. Sámuel* és *Bach Jakab* 20.25% ot, *Thiesen H.* és fia 20%-ot. XIII. *Üveg* ges munkára előirányzott 1895 frt 79 krból *Laszlovszky Lajos* enged 5.1% ot, *Lám Sándor* 11 és 21%-ot, *Pajer József* elvállalja saját árban. XIV. *Falkárpit* munkára előirányzott 1150 frtból *Thiesen H.* és fia engednek 20%-ot. XV. *Szobafestő* munkára előirányzott 2768 frt 10 krból, *Tomány* és *Bányai* engednek 15%-ot, *Gruber C.* 18% ot, *Thiesen H.* és fia elvállalja az eredeti árban. XVI. *Kályhás* munkára előirányzott 4055 frtból *Németh Gyula* enged 14%-ot, *Vajda Béla* elvállalja 3646, *Eperjesi népbank* 3733, *Zsolnai gyár* 4055 frtért. XVII. *Ács* munkára előirányzott 7922 frt 48 krra 14.75% felül-fizetést kér *Horváth József*. XVIII. *Vízvezeték, árnyékszék és csatorna* berendezési munkákra előirányzott 4608 frt 05 krból *Németh Gyula* enged 12% t, *Tarnóczy-gyár* 26.5, *Vízvezeték* kir. t. 18.5, *Jobbágy János* 8.5, *Knuth Károly* 20, *Hennel Sámuel* 20% ot. Az összes munkákra beadott ajánlatok között tehát legolcsóbb a *Berger Jenő* helybeli építészé; s valószínűnek látszik, hogy az ő ajánlata lesz a legerőnyösebb az egyes munka-nemekre tett ajánlatok egybevetése után is.

— **Meghívó.** A debreczeni „Fröbel” gyermekkert egylet 1895. évi május 5-én vasárnap d. e. 10 órakor saját helyiségében tartja meg évi rendes közgyűlését. Tártyak évi jelentés, zárszámadás, felmentvény tárgyában határozat s tisztujjtás. Az évi jelentés az egylet életét s esetleg jövőjét mélyen érintő dolgokat és indítványokat foglal magában.

— **Városi pénzek elhelyezése.** A f. évi január 31-én tartott városi különféle közgyűlés 8/859—1895 bkgy. sz. határozatával a városi különféle pénztárak felügyelő pénzeinek elhelyezése tárgyában úgy intézkedett, hogy a gyámpénztárban és az alapítványi pénztárban lévő, törvényes biztosíték mellett ki nem kölcsönözhető pénzek felerészben a debreczeni első takarékpénztárban, másik fele részben és egymás között egyenlő arányban: a debreczeni ipar és kereskedelmi bankban, az alföldi takarékpénztárban, a közgazdasági bankban, a takaré- és hitelintézetben, — a gyámpénztár letéti pénzei, valamint a házipénztár készpénzei a debreczeni első takarékpénztárban helyeztessenek el, a nevezett pénztárak részéről megajánlott feltételek mellett A elhelyezés időtartama 1897. július 1-ig terjedő időben állapított meg. — A belügyminiszter ezen határozatot ma érkezett leirata szerint csupán a f. évre terjedő érvényvel hagyta jóvá és egyuttal elrendelte, hogy a városi kezelés alatt lévő tőkéknek jövőben, mely pénztáraknál leendő elhelyezése évről-évre külön határozatokkal állapittassék meg.

— **Vasuti gyűlések.** A városházán ma délelőtt három rendbeni vasuti ülés volt; valamennyi *Simonffy* Imre kir. tan. polgármester elnöklése alatt. Legelőször a *debreczeni n. léta-derecskei vasut* r. társaság igazgatósága ülésezett, mely folyóügyeket tárgyalta. Az igazgatóság felkérte, hogy a személy díj szabás mérséklése iránt tegyen lépéseket. Ezután a r. társaság rendkívüli közgyűlést tartott, melyen az alapszabályok 25 szakaszát módosították akként, hogy az igazgatóságba két idegen honosságu részvényes is beválasztható legyen. A kilépett igazgatósági tagok helyére megválasztottak: *Rosenthal* Henrik, *Mezei* Sándor és *Fischer* Bódog. Délelőtt a *debreczeni h. nánási vasut* r. társaság tartott ülést. Folyó ügyek intézettek el. A közgyűlés idejét május 22-re tűzték ki.

— **Rablótámadás az utcán.** A dísznővásártelenen vakmerő rablótámadás történt tegnap éjteltájban. *Klein* Lina hazafelé vette az utját, mikor a sötétségben egyszerre négy öt subancz ugrott az utjába. Az egyik hátul a nyakán kapta meg, a másik pedig a karjait kötözte meg. Aztán letéperték és ütlegelni kezdték. A halálra rémült leány segítségért akart kiáltani, de a száját betömtek. A legválságosabb pillanatban vitte arra a véletlen *Moskovicz* rendőrdetektívet, aki az utonállók közé vetette magát. Azok erre letépték a leány vállára hajtott értékes selyemkendőt és azzal megugrottak. A rablótámadás színhelyén csakhamar sokan verődtek össze, de már akkor az éjszakai zsidányok a hetedik utcában jártak. A nyomozást megindították ellenük.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter *Szicszay* Gyula debreczeni törvényszéki joggyakorlót a püspökladányi járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

— **Eljegyzés.** *Schey* Pál 15-dik Pálffy huszárezredbeli főhadnagy a napokban tartotta eljegyzését *Karsay* J. pestmegyei nagybirtokos szép és művelt leányával *Zsuzsánnával*. — *Ferencz* Imre városunkban előnyösen ismert fiatal építész f. hó 16-án jegyezte el *Szabó* István budapesti József-városi polgár kedves, művelt és bájos leányát *Margitot*.

— **Történelmi felvonulások a milleniumkor.** A milleniumi ünnepekre két történelmi díszmenetet terveznek. Vágó festő művész melette 2000 emberből állana és csoportokban bemutatná az egész nemzet történetét a mai napig. — A menet a Vöröskeresztől indulna a kiállításba és az iparegylet tervezi, szekereken az összes iparágak műhelyeikkel és az iparosok saját jelmezeikkel végig vonulnának. E díszmenet ipartörténetünket ábrázolná. Az iparosok e díszmenete fölött a budapesti iparos kör választmányja tanácskozást folytatott és az eszmét lelkesedéssel fogadta. Vágó festő az ő díszmenet-tervezetét benyújtotta a kiállítás nagy bizottságának, mely azt örömmel fogadta.

— **Névváltoztatás.** *Jancsics* Mihály h. nánási illetőségű debreczeni lakos vegytani szolgálatot a kir. gazdasági tanintézetben vezeték nevét belügyminiszteri engedélylyes „Nánási“-ra változtatta.

— **Holttest az akáczfán.** Ohat község határában egy akáczfán emberi hullát legett a szél. Levágták s *Hajdu* Imrét ösmerték föl benne. Hihetőleg szerelmi bánat kergette halálba.

— **Forint az ágy alatt.** *Vörös* Zsófi új helyre szegődött cselédnek s sörpés közben felkiáltott örömben. Egy ezüst forintos csillogott az ágy alatt. *Vörös* Zsófi az ezüstpénzt zsebre tette és nem szólt semmit a gazdáasszonynak. Az pedig feljelentette a rendőrségnek *Vörös* Zsófit, ki most fogságban csücsül.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A debreczeni ügyvédi kamara dr. *Singer* Béni ügyvédet Szolnok székhelylyel, az ügyvédek névjegyzékébe felvette.

— **Miskolczi equitatio Debreczenben.** Miskolcztól értesítik a katonai ügyosztály szállásmestereit, hogy az ottani equitatio: 14 tiszt, 8 huszár 14 lóval f. hó 21-én Debreczenbe érkezik. A szállásmesterek az elszállásolásra nézve megtették a szükséges intézkedéseket.

— **Vásárl zsebtolvajok.** A vásár híreire rendszeren bekopogtatnak s ott ténylegnek nap hosszát a vásáros nép sokaságában. Barátságosan derűsödnek az ezüstgombos mellyeknek, s barátságosan emelik ki belőle a bugyellárokat. *Kolompár* Rózát azonban rajtakapták a mint a keze tilosban kotorászott. Ártották a rendőröknek.

— **Uj 6 kros szivarok** kerülnek pár hét múlva forgalomba. Az új szivarok alakja olyan lesz, mint az „Operas“ szivaroké.

— **A ragadós kalapok.** Szerdahely Árpád fiatal legény még, de azért már számtalanszor baja akadt vele a rendőrségnek. Árpád ur, ki egy ideig lakatos inas, majd csizmadia inas volt, azután kalaposságot, majd meg kádárságot tanult, legutóbb pedig a fodrászmeesterségre készült, mindeme mesterségeknél jóvaldelmezőbbnek találta a lopást. Többször el volt már csukva s most ismét kredóba került. A husvéti ünnepek lévén küszöbön, Árpád ur széjjel nézett, hol akadhatna valamire. Három egymásba gyömöszölt kalapot emelt el sikeresen. A sarki rendőr azonban észrevette s a szemes tolvajt lefűllete. Árpád ur könyörgőre fogta a dolgot, hogy ne bánssa a rendőr, hiszen ő csak egy kalapot akart, eltulajdonítani, ilyen bátorságért hát kár ez a nagy patália.

— De mégis három kalap akadt a kezé ügyébe hékás! — repikázott a rendőr. *Mire* Szerdahelyi azt mondta:

— Mit tehetek én róla, ha annyira egymáshoz kívánczok?

A miben igaza is lehetett, de azért mégis dutyiba került.

x **Mal számunk mellékleteként** veszik t. olvasóink a jó hírnévnek örvendő *velencei műkertészeti és rózsatelep* ez évi árjegyzékét, melyre ez uton is felhívjuk a tisztelt olvasó közönség figyelmét arról is inkább, mivel a nevezett telep hazánkban a legnagyobb rózsatermesztő telep s azonkívül oly jó hírnek örvend, hogy évenként 50--60 ezer darab rózsát szállít nem csak hazánk minden részébe, hanem Ausztria tartományába sőt külföldre is, mely körülmény eléggé bizonyíthatja, hogy a legmegbízhatóbb és legszolidabb rózsatermelő cég.

x **A droguista.** Körülbelül egy év óta áll fenn itt Debreczenben, a kereskedelmi akadémia-épületben egy széles alapra fektetett új üzlet, a mit méltán humánus intézménynek, házagot pótlónak állíthatunk. A közönség nagy része még nem ismeri, vagy ha ismeri is, nincs tisztában rendeltetésével. E sorok czélja rámutatni azon előnyökre, a melyeket ez üzlet a közönségnek nyújt. Ez előnyök az olcsóság és teljes megbízhatóság. Hányszor van a szenvedő ember abban a kényszer helyzetben, hogy valamely egyszerű, tehát nem recept szerint készített gyógyszeranyagot huzamos ideig s nagyobb mennyiségben kénytelen használni. Egyik például kémjárdókat használ, a másik jódkáilit, bromkáilit, cinkamájolajat iszik, a harmadik egy nagyobb sebkezelésnél carbolsavot, wattákat s egyéb kötszereket használ. Mindezeket legolcsóbban s valódi, tiszta minőségben a droguistánál szerezheti be. A gazdának megbízható helyről, szakavatott kezekből kikerült állatgyógyászati szerekre van szüksége. Ezeket éppen olyan olcsón beszerezheti, mint bármely fűszerboltban s a mellett szakember kezéből kerülő ki, egészen nyugodt lehet, hogy a legtisztább árut kapja. És itt különösen figyelemre méltó a közönséget, hogy kétféle áru van: a kevésbé tiszta az ugynevezett merkantil áru és a tiszta, jó minőségű, a mit a gyógyszerzatban használnak. A droguistánál ez utóbbit kaphatni ugyanolyan áron, mint máshol a kevésbé jót. — A ker. akadémia épületben levő droguia-üzlet tulajdonosai közül az egyik ny. középiskolai tanár, a másik okleveles gyógyszerész. Ebből a tényből is t. l. s megbízhatóságot nyerhetni üzletük iránt. Az üzletükbe kerülő mindenféle áruk és gyógyszerek előbb szigorú megvizsgálásnak vettetik alá s csak ha teljesen megfelelők, bocsáttatnak áruba. — Enn it röviden az üzlet gyógyáru raktáráról. Említendő még annak kitűnő illat- s pipere szereit, szappanok, pouderek, arczkenőcs stb. s. b. Ezek is a legjobbak s határozott, de nem ma-

gas áron árúsíttatnak s nincs kitéve a közönség annak, hogy kabátja szerint fizettesék meg, mert ott mindenki egyforma olcsó áron veszi meg az egyes cikkeknek. Megemlítendő kötszereik feltűnő olcsó áron. Számos háztartási cikk: kávé, tea, rum, -akaó, csokoládé, cognac stb. a legjobb minőségben tartatnak. Az egyik — a gyógyszerész — tulajdonos a legelőkelőbb gyógyszertárakban szerelte tapasztalatait s igen sok olyan cikket állít elő, a melyeket a művelt közönség mindennap használ. Ilyenek a különböző fogporok, szájjvizek, bajszipedrók, szobafüstölők stb. (*Francisc* és *Jóna* drogua üzlete, melyről itt beszélünk, a kereskedelmi akadémia palotájában, a Nagytemplom mellett van. Mai hirdetésükre felhívjuk a figyelmet.)

Táviratok.

Kossuth iratai.

Budapest, április 20. (A „D. E.“ ered. táv. Ér. d. u. 1/4 órakor.) Kossuth Lajos iratainak ötödik kötete megjelent. Tartalma megköpön mutatja Kossuth működésének azon mozzanatait, midőn mint emigráns törekedett Olaszországban Ausztria ellen.

Ázsiai kolera.

Budapest, április 19. (A „D. E.“ ered. táv. Ér. d. u. 4 ó.) Pozsonyból távirják hogy ott az a hír terjedt el, hogy a közeli Hodosban a Karácsonyi család három tagja ázsiai koleraiban meghalt. E hír még nagyon is megerősítésre szorul.

Dühöngő orkán.

Budapest, ápr. 20. (Érk. d. u. 4 ó. 30 p.) Fehértemplomból sürgönyzik, hogy Báziaison beszüntették a forgalmat, mert a dühöngő orkán folytán kiáradt a víz és megrongálta a vasuti töltéseket.

Földrengés.

Budapest, ápr. 20. (A „D. E.“ er. táv. Ér. d. u. fél 2 órakor.) Laibachból sürgönyzik, hogy a földrengés károsultjaira rendkívül súlyos a rossz idő, mert különösen a gyermekek között betegségek kezdenek elterjedni.

Egy rabló elfogatása.

Budapest ápril. 20. (A Deb. Ell. ered. táv. Ér. d. u. fél 4 ó.) Ketz Józsefet, a székesfehérvári ékszerlopás tettesét elfogták.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t.

Felölös szerkesztő: **Eötvös** K. Lajos.

Helyettes szerkesztő: **Katona** Imre.

Kardos Lászlónál

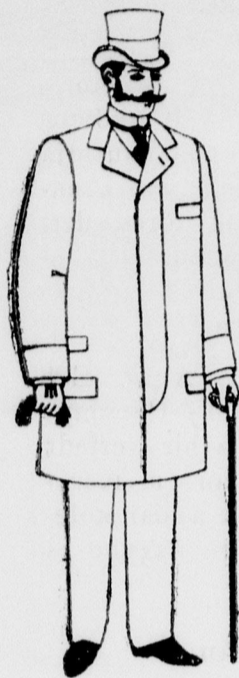
beszerezhetők

a biztos színű

ruhazefi-ek.

Dus választék áll a t. közönség rendelkezésére, az olcsó fajoktól a legfinomabbig kívánságra készséggel küldetik minta gyűjtemény.

Dr. Fejér Ferencz
 ügyvéd irodáját
 főpiacz 1825. számú házba
 a főtözsdével szemben
 helyezte át.

Valódi kék és fekete angol Cheviot öltönyök 16 és 20 forint dívat és Loden öltönyök füzöld és barna 17 forintért kaphatók

Neumann M.

Budapest-bécsi cégénél Debreczen, főtér, a m. kir. postával szemben. Vidéki megrendelések utánvét mellett és közöltetnek. Meg nem felelő árak szivesem kieserítetnek.

„Az Alsó Nyirvidéki vízlecsapoló társulattól.”

102
 1-95.

H I R D E T M É N Y.

Felbivatnak Debreczen sz. kir. város határához közigazgatásilag tartozó Bánk-, Fancsika-, Haláp-, Nagy Csere- és Pacz-puszták — továbbá Mártonfalva szabolas-megyeyi községhez közigazgatásilag tartozó Gut-pusztá kaszáló birtokosai, hogy az Alsó Nyirvidéki vízlecsapoló társulat által folyó évi május hó 1-én délután 3 órákor a városháza nagy tanácstermében tartandó rendkívüli közgyűlésen alapszabályaink 8. §-a értelmé szerint pusztánként összeállva, a maguk kebeléből megválasztott két tag által érdekeiket képviseltessék, megbízó leveleiknek, a gyűlést vezető elnök kezeihez történt átadása mellett; ellenesetben pedig meg nem jelenésük esetén érdekeiket Debreczen sz. kir. város főügyésze fogja képviselni.

A gyűlés tárgyai:

1. A közgyűlés határozatképességének megállapítása és a jegyzőkönyv hitelesítésére két társulati tag megválasztása.
2. A múlt évi rendes közgyűlés V-ik pontja alatt a munkálatok kiviteli költségeire megszavazott 27.000 frtnyi összegnek kölcsön útján való beszerzése tárgyában kiküldött bizottság jelentése és ezen ügy elintézése.
3. A Kék Kálló fűcsatorna költségeihez való hozzájárulás iránt a múlt évi közgyűlés VII. 3. pontja alapján egyezkedésre kiküldött bizottság jelentése.
4. A társulathoz beérkezett leiratok és kérvények elintézése.
5. A választmányhoz bejelentett indítványok.
6. Az alapszabályok 17. §-a alapján elnök, alelnök és választmány választása.

Kelt Debreczenben, 1895. április 15.

Simonffy Imre

kir. tanácsos, társulati alelnök.

A FÖTÉREN
 egy 11 év óta fennálló
fűszer-üzlet

ELADÓ.

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

Köszénkátrányt

legjobb minőségben
 zsindey- és deszkatetők behuzására,
 mely által azok tartóssága kétszerre
 hosszabb, továbbá **czulapok** melyek a
 földbe ásatnak **kerítések** s gazdasági
 eszközök befestésére, hordókban áll
 50, egész 250 kiló súlytartalommal,
 továbbá saját gyártmányu

coaksot

(pirszén) **kovácsok** és **lakatosok**
 részére ajánlja jutányos ár mellett:

a légszeszgyár igazgatósága
 DEBRECZENBEN.

RONCEGNO

legerősebb természetes arzenikus és
 vastartalmu ásványvíz

a legelső orvosi tekintélyek által ajánlva:

Anémia, halványulás, bőr-, ideg- és női
 bajoknál, mocsárláz stb.

Az ivó kúra egész éven át használtatik.
 Raktárak minden ásványvízkereskedésben és
 gyógyszerárban.

SARG-féle egészségügyi hatóság által megvizsgált,
 (Bécsben, 1887. jul. 3. kelt bizonylat)

sok **MILLIÓ** szor

kipróbált s jónak talált, fogorvosok által
 ajánlott, egyszersmind legolesőbb

fogtisztító- és ápoló-szer.

Mindenhol kapható.

Éppen

a tavaszi nagy vásárra érkeztem haza

bécsi bevásárló utamból,

a honnan magammal hoztam mind a mi szép, divatos és izléses
 csak található

tavaszi és nyári női és gyermek kalapokban,

FEJ- és NYAKÉKEKBEN,
 VIRÁGDISZKEKBEN és BÉBÉ FÖKÖTÖKBEN.

Dusan fölszerelt női divattermetet úgy a mélyen tisztelt debreczeni közönségnek,
 mint a vásárra érkező vevőknek becses pártfogásába ajánlva, maradok
 kiváló tisztelettel!

KARDOS LAURA

(Kossuth-utoza, Simonffy-ház.)

ASTORA ANETTA!

FÉNYES MÁRTON Panoptikumában

A vásártéren a honvéd lovas-laktanya mellett élve látható.

Astora Anette 22 éves, Laventeből (a Rajna mellett származik.) Az indu-
 sok fogságában testét több mint 300 alakkal kitatoválták.

Belépti-díj a Panoptikumban 10 kr. Külön
 szakasz 5 kr.

Árverési hirdetés.

123.
1895.

A debreczeni izr. hitközség a tulajdonát képező és N.-Várad utca 2204. sz. telkén levő két régi épületet (az egyikben Ngs. Pongrácz Jenő ur, a másikban Ratmann Gyula ur lakik) templomépítés miatt eladni szándékozván, erre **f. hó 25-én d. e. 10 órakor** a jegyzői hivatalban (Szt.-Anna-utca 2543. sz.) tartandó nyilvános szóbeli árverés hirdetik.

Az épületek vevő által f. évi május 1-én lebontandók és elhordandók.
Árverelők tartoznak 200 fnt bántapénzt az árvereltető bizottság kezéhez letenni.
Debreczen, 1895. április hó 19.

A debreczeni izr. hitk. előjárósága.

Készít mindennemű diszmű lakatos munkákat, épületek külső és belső díszítéséhez, nevezetesen vaskapukat, kapu feletti és kapu betét rostélyzatokat, lépcső, erkély, folyosó és sirokhhoz való díszes kerítéseket, utczai, lépcsőházi és más függő és álló lámpákat, különböző izlésű asztali lámpa, gyertya és gyufatartókat ugyszinté virágtartó, mosdó és más, asztalokat, különféle díszes ékítményeket vert vasból, épületekhez csigalépcsőket, üvegtetőket, vasablakokat, aczél gőzred-

nyöket, központi fűtés berendezéseket több helyiség részére, bolt előtti függöny gépezeteket, mangorlókat, ugyszinté ablakok és ajtók, legujabb izlésű saját készítményű vasalásait, szabadalmazott légnyomású önműködő ajtó és kapu bezáró készülékeit. Továbbá vízvezeték fürdő, szagtalan őrszékek, saját gyártmányu kut szivattyúk és istálló berendezéseket, trole-takarmany fűl-sztöket különféle nagyságban. Eszközök: Villámhárítók, díszes és biztonsági felállítását.

Konyhai nagy szabásu tűzhelyeket két tűzre vagy egyre alkalmazva.

szobai sürgönyök bevezetését, mely tárgyakból állandó raktárt tartva nálam

Tinct. capsici compos.
(Horgony-Pain-Expeller)

Ezen Horgony-Pain-Expeller néven is ismeretes, igazán népszerű háziszser most már 25 év óta legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölésnek fényesen megbizonyított közönségnél, csúznál, tagszagatásnál stb. nál. A föld összes országában nagy elterjesztést és biztos hitása következtében minden oldalról oly elismerést talált, hogy minden betegnek joggal ajánlható.

A Tinct. capsici compos.
(Horgony-Pain-Expeller)

kimagasló állását a fájdalomcsillapító bedörzsölések között diadalmasan megtartotta, különféle felbujtás és utáztatok dacára; ez bizonyára a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy a közönség igen jól meg tudja különböztetni a jót a rossztól.

Hogy értéktelen utáztatot ne kapjunk, bevásárlás alkalmával védjegyünkre, a vörös horgonyra figyelendő és minden üveg ezen jegy nélkül, mint nem valódi visszautasítandó. A gyógyszerárakban kapható 40 kr., 70 kr. vagy 1 fnt. 20 kr.nyi árban üvegenként; Budapeston **Török József** gyógyszerésznél.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

Keil Alajos-féle Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára fnt 1.35.
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz képkeretek stb. bearanyozására Egy kis palaczk ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadarnál, Debreczenben.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni ev. ref. egyház tulajdonát tevő **Stécsényi utczai lelkész** lak javítási, részben átalakítási munkálatai biztosítására pályázat hirdettek.

Felhívom a vállalkozni kívánók, hogy zárt ajánlataikat f. é. **április 26-ik napjáig** az egyházi hivatalban adják be. Az ajánlatok felett a gazdasági szakbizottság, esetleg a presbyteri közgyűlés fog határozni. A festő munkákra szóló ajánlatot, a többi munkálatoktól elkülönítve kell kitűtetni. A munkát f. évi május hó végére teljesen befejezendő. A terv és költségvetés az egyházi irodában a hivatalos órákban megtekinthető.

Debreczen, 1895. április 19-én.

Szinay Gyula

a debreczeni ref. egyház gazdasági szakbizottságának elnöke.

Vizgyógyintézet.

REICHENAUBAN

(Alsó Ausztriában.)

Rudolfs-Bad

476 méter magasságban a tenger színe felett Peyerbach nyugati állomáshoz 2 órányira Bécsből a nyugati vasuton.

Vizgyógyászatra, villanyos-ágra és masszázra Oertl és Gärtner-féle gyógyászat és gyógymód.

Az idény kezdete 1. májusban.

Junius közepéig és szeptember hónapban jelentékenyen mérsékelt árak, koszt és lak dolgában.

Az ivócsarnok megnyitása savó, tej és mindennemű friss töltésű ásványvizekre május 15-én, a teljes uszó-fürdő (730 négy-szög méter üvegfedővel) június 1-én nyitott meg.

Naponta sétahangverseny és közvetlen telefon összeköttetés Béccsel.

Prospectusokat a gyógyfelügyelőség, kívánatra ingyen küld.

Bővebb felvilágosítást ad.

Dr. Ludvig Thomas
fürdőorvos,

J. M. Weissnix örököse
tulajdonosok.

Női ruhák

a legdivatosabb kivitelben készítettnek

Kunz József és Társa cég

női divatru osztályában.

Gyász ruhák 6 óra alatt.

Tavaszi és nyári újdonságok és különleges egyes ruhára való szövetek raktárra érkeztek.

Kiadó legelő.

A konyári tagon 200—300 hold kitünő

gyeplegelő

szarvasmarha, sertés, vagy birka legeltetésre

kiadó.

Értekezhetni a tagon

Fleischer Gyulánál.

Vidéki megrendelések legpontosabban, ingyen esomagolás mellett eszközöltenek.

Áruraktárom tulhalmozottsága folytán legolcsóbb árak mellett ajánlok következő

idényozikket:

Valódi Perlmoosi Portland cement 50 kilogrammos zsák, vagy eredeti 200 kilogrammos hordókban.

HYDRAULICUS MÉSZ 85 kilogrammos zsákokban.

Kátrányozott fedélpapír 1 méter széles, 10 méter hosszúságú rétegekben O. I, II, III, IV-es számúak.

Elszigetelő lemez nedves falak szárazzá tételére, kétféle szélesség.

Köszén Kátrány. Carbolemum.

GAZDASÁGI VETEMÉNYMAGVAK,

ugymint: Luczerna francia, olasz, magyar, Lóhere, Répa, különféle minőségűek, Bükköny, Angol perje, mindennemű fűmagvak;

friss töltésű ásványvizek;

azonnal száradó, kitünő minőségű szoba padló fénymazak minden színben, ugyszintén olajba tört és por festékek;

fűszer és csemege áruim legjutányosabb árak mellett számíttatnak.

Tisztelettel

Geréby Fülöp.

Ötven fröt meghaladó fűszerárú rendelmenyek bérmentve szállítatnak vidékre.

Átköltözés miatt

felette

olcsó árak

Napernyők,

Mantillok

és

Callérokban

Jelenlegi raktár főpiacz,

Czegely-ház.

Heiman és Halmágyi

női és gyermek felöltők áruháza

1895. április 25-től

főpiacz,

Csanak-ház, a főpostával szemben,

a volt Biedermann-féle helyiségben.

Átköltözés miatt

Keppek,

Esőköpenyek

és

Kabátok

igen

jutányosan.

Jelenlegi raktár főpiacz,

Czegely-ház.